

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg tør forudsætte, at det høie Thing kunde ønske strax at høre, paa hvad Maade jeg stiller mig til det Lovforslag, som nu er under Forhandling. Jeg maa i saa Henseende begynde med at sige, at Lovforslaget, naar man betragter det fra det enkelte Individ, fra Menighedsmedlemmets Standpunkt, ganske vist maa vække en vis Sympathi. Jeg anerkjender, at det er affattet med megen Moderation, og naar der er en Trang tilstede, som godtgjør sig ved den Art af Offre, som det i Reglen falder Menneskene besværligt at bringe, nemlig Pengeoffre, samt naar Forlangendet kun gaaer ud paa, at Vedkommende skulle have Ret til at benytte en ordineret Mand, en Mand, som altsaa tidligere har faaet Kirkestyrelsens Stempel for at være værdig til Junction i Folketirken, synes det at være billigt, at man indbefikommer en saadan Trang. Jeg vil endog tilføie, at jeg mulig som Menighedsmedlem, naar jeg betragtede Sagen fra denne Side, selv kunde nære Sympathi for Forslaget; men, mine Herrer, efter den Stilling, jeg i dette Dieblik indtager, paaligger det mig som Pligt at see Sagen fra et andet Standpunkt, end fra Menighedsmedlemmets; det paaligger mig at see den fra Kirkestyrelsens Standpunkt, og da stiller den sig unægteligt heelt anderledes for mig. Jeg havde i forrige Session Leilighed til at udtale, at min Grundanskuelse er den, at jeg finder det urigtigt igjennem den almindelige borgerlige Lovgivningsmagt at tilveiebringe Love, der i nogen kjendelig Grad gjøre Indgreb i den danske Folkekirkens nu bestaaende Ordning, forinden Kirken kan komme til Orde igjennem et Organ, som — det indrømmer jeg — skal tilveiebringes ved en Lov, vedtagen af Rigsdagen og stadfæstet af Kongen; saalænge et saadant Organ ikke er bragt tilveie — jeg tænker mig det bragt tilveie igjennem en Løsning af den i Grundlovens § 75 stillede Opgave, nemlig at Kirkens Forsatning skal ordnes ved Lov —, maa jeg nære stor Betænkelse ved og finde det urigtigt ad den almindelige borgerlige Lovgivnings Vej at tilveiebringe Love af denne Bestaaffenhed. Jeg kan tænke mig, at ærede Medlemmer kunne føle sig fristede til at rette den Udbredelse

imod mig: Naar dette er Ministerens Anskuelse, hvorfor har han da ikke idetmindste forberedt Tilveiebringelsen af det Medium, han anseer nødvendigt for at komme ind paa kirkelige Love? Jeg maa i en vis Henseende erkjende, at der kan være noget Grundet i denne Udbredelse, men til min Undskyldning vil jeg dog tillade mig at anføre, for det Første, at jeg ikke troer, det kan nægtes, at der for Dieblirket paa andre Gebeter foreligger den lovgivende Magt saa mange og saa store Organisationslove, saa mange Opgaver, hvis Løsning idetmindste forekommer mig at være mere paatrængende end Indfrielsen af Løftet i Grundlovens § 75, og dernæst er det mig fuldstændig klart, at naar et saadant Arbejde, et saadant Vært skulde kunne lykkes, naar man skulde kunne arbejde derpaa med Haab om et vellykket og heldigt Resultat, udfordres dertil en rolig Stemning; men jeg troer ikke, det vil kunne nægtes, at der for Dieblirket er en stærkere Gjæring end sædvanligt i de kirkelige Forhold, og — hvad jeg lægger mere Vægt paa — at der hertil er kommet et Gjæringsstof af fremmed Art, som, ihvorvel jeg vil haabe, at det kun er af forbidaende Natur, gjør, at Stillingen i dette Dieblik ikke forekommer mig at kunne give nogen Fortrøstning om et heldigt Resultat af Bestræbelserne for at ordne Kirkens Forsatning. Endelig, mine Herrer, troer jeg ikke, det kan falde besynderligt, om jeg føler mig tilbøielig til at trykke mig ligeoverfor en Opgave, som man har ladet ligge i 17 Aar, og som langt dygtigere og langt mere sagkyndige Kræfter end de, hvoraf jeg i denne Sag er i Besiddelse af, forjæves have gjort Forsøg paa at faae løst. Jeg haaber, det vil kunne sees, at jeg i disse Omstændigheder dog har Noget til min Undskyldning for ikke at have forberedt det store Spørgsmaal om Ordningen af Kirkens Forsatning. Hvad det væsentligt vil komme det høie Thing an paa, er altsaa at vide, hvorledes jeg, Sagen seet fra Kirkestyrelsens Standpunkt, stiller mig til det foreliggende Forslag, og da maa jeg tilstaae, at naar jeg under dette Synspunkt og med Fastholdelsen af den Grundanskuelse, som jeg har tilladt mig at udvikle, prøver dette ved